

بررسی رابطه شیوه های فرزند پروری والدین با عزت نفس و احساس خودکارآمدی کودکان

ماهرخ داودی^{۱*}، مجتبی صدقتی فرد^۲

^۱ کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران (نویسنده مسئول)

^۲ استادیار گروه علوم اجتماعی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران

چکیده

شناسایی بررسی ارتباط انواع شیوه های فرزندپروری والدین با عزت نفس و احساس خودکارآمدی کودکان بود.

روش: پس رویدادی بود و در آن از تکنیک پیمایش استفاده شد.

جامعه و نمونه آماری: شامل همه کودکان دبستانی شهر تهران (در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸) و مادران آنها شد و با روش نمونه گیری چندمرحله ای، حجم نمونه ای معادل ۱۷۵ کودک و مادران آنها به صورت تصادفی انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها شامل شیوه های فرزندپروری بامریند (۱۹۷۲)، پرسشنامه عزت نفس کوپر اسمیت (۱۹۶۷) و مقیاس پرسشنامه خودکارآمدی کودکان و نوجوانان موریس (۲۰۰۱) بود.

یافته ها: برخلاف شیوه های فرزند پروری سهل انگارانه و مستبدانه، شیوه فرزند پروری مقتدرانه بر افزایش احساس خودکارآمدی و افزایش عزت نفس کودکان موثر است. همچنین نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیری همزمان نشان داد شیوه فرزندپروری مقتدرانه بر احساس خودکارآمدی و عزت نفس کودکان تأثیر معنادار دارد. در واقع شیوه فرزندپروری مقتدرانه می تواند باعث افزایش احساس خودکارآمدی و عزت نفس کودکان شود. و شیوه فرزندپروری سهل انگارانه و شیوه فرزندپروری مستبدانه اثر معناداری بر احساس خودکارآمدی و عزت نفس کودکان ندارد.

نتیجه گیری: بر خلاف شیوه های فرزندپروری سهل انگارانه و مستبدانه که اثرگذاری منفی بر احساس خودکارآمدی و عزت نفس کودکان دارند، سبک فرزند پروری مقتدرانه تأثیری مثبت در افزایش این دو متغیر دارد و لازم است در جامعه تقویت شود.

واژه های کلیدی: شیوه های فرزند پروری، عزت نفس، احساس خودکارآمدی، کودکان

مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی

دوره ۷، شماره ۱، بهار ۱۴۰۰، صفحات ۶۶۹-۶۵۶